



**nfu**

Norsk Forbund for  
Utviklingshemmede

**NFU – Vi er her for deg**

**NFU – Norsk Forbund for Utviklingshemmede**

Youngstorget 2 B, 0181 Oslo

Postboks 8954 Youngstorget, 0028 Oslo

Epost: [post@nfunorge.org](mailto:post@nfunorge.org)

Tlf: 22 39 60 50

[www.nfunorge.org](http://www.nfunorge.org) - [www.facebook.com/NFU Norge](https://www.facebook.com/NFU Norge)



# Innhold

<b>Vi er her for deg.....</b>	<b>s. 4</b>
<b>For familien med små barn.....</b>	<b>s. 7</b>
Vi taler din sak	
<b>For familien med små barn i.....</b>	<b>s. 8</b>
<b>skolen</b> Vi taler din sak	
<b>For den som vil jobbe.....</b>	<b>s. 11</b>
Vi taler din sak	
<b>For den som ønsker eget hjem.....</b>	<b>s. 13</b>
Vi taler din sak	
<b>For selvbestemmelse.....</b>	<b>s. 15</b>
Vi taler din sak	
<b>For menneskerettigheter.....</b>	<b>s. 17</b>
Vi taler din sak	
<b>For en aktiv fritid.....</b>	<b>s. 20</b>
Vi taler din sak	
<b>For en real ferie.....</b>	<b>s. 23</b>
Vi taler din sak	
<b>For en god alderdom.....</b>	<b>s. 25</b>
Vi taler din sak	
<b>For de som har minst.....</b>	<b>s. 27</b>
Vi taler din sak	
<b>Vi er kommet langt.....</b>	<b>s. 29</b>
Vi taler din sak	
<b>Vi trenger deg.....</b>	<b>s. 30</b>
Vi taler din sak	
<b>NFUs prinsipper.....</b>	<b>s. 31</b>



## Vi er her for deg

Det er krevende å være mor eller far – spesielt hvis du har et barn med utviklingshemning. Ingen bør føle seg alene i en slik situasjon. Norsk Forbund for Utviklingshemmede (NFU) er til for å gjøre hverdagen lettere for mennesker med utviklingshemning og familiene deres. Vår visjon er et samfunn for alle.

NFU er til både for deg som har en utviklingshemning selv – og for deg som er i familie med en person med utviklingshemning. Vi mener kunnskap er viktig for at familiene skal få den støtten de trenger. Derfor gir vi

veiledning og holder kurs for våre medlemmer. Vi har tilbud til foreldre i ulike faser av livet, til søsken og til mennesker som selv har en utviklingshemning.

Hva slags hjelp har du krav på? Hvordan skal du gå frem for å få hjelpen familien trenger? Er du uenig i et vedtak fra kommunen? NFU har jurister og andre medarbeidere som gir medlemmene våre råd og veiledning i slike spørsmål. Vi vet at det ikke alltid er lett å få den hjelpen man trenger. Derfor er vi her for deg.





NFU er en demokratisk organisasjon med over 8000 medlemmer i hele Norge. Hundrevis av tillitsvalgte og aktive medlemmer arrangerer kurs, møter og andre aktiviteter året rundt.

Samtidig arbeider vi for bedre levekår for mennesker med utviklingshemning i fremtiden: Det gjør vi ved å påvirke politikere og myndigheter. Vi møter både statsråder og andre sentrale politikere, og vi er ofte med på høringsrunder når nye lover og regler utformes. I tillegg sitter vi i en rekke arbeidsgrupper på nasjonalt

## Lettlest

**Norsk forbund for utviklingshemmede (NFU) vil gjøre hverdagen lettere for mennesker med utviklingshemning. Vår visjon er et samfunn for alle.**

**Vi holder kurs for utviklingshemmede og foreldrene deres. Slik lærer de om hva slags hjelp de kan få.**

**NFU har jurister og mange andre medarbeidere. De kan gi deg råd og veiledning.**

**Vi har over 8.000 medlemmer**

**NFU har ofte møter med politikere. Vi ber dem sørge for at mennesker med utviklingshemning får bedre levekår.**

og lokalt nivå. Organisasjonen har også direkte kontakt med lokale politikere og representanter for kommunene. Alt dette gjør oss til en viktig pådriver for bedre levekår og rettigheter for mennesker med utviklingshemning.





# For familien med små barn

Alle småbarnsforeldre har en hektisk hverdag. Men i familier med barn som har utviklingshemning blir nok dagene enda travlere. Derfor holder NFU kurs for deg som har småbarn med utviklingshemning. På kursene kan du blant annet lære om hvordan du får riktig oppfølging fra det offentlige.

Kanskje trenger ditt barn spesialpedagogisk hjelp. På kursene forteller vi deg om hvilke rettigheter barnet har, og om hva slags tilbud som finnes. Familien kan få mange ulike typer avlastning; alt fra noen som passer barnet i hjemmet – til avlastningsbolig. Her må familiens behov avgjøre.

Vi gir medlemmene våre mulighet til å dele erfaringer. Når du kommer i en uvant situasjon, kan du få gode råd fra andre som har vært gjennom det samme tidligere. Både foreldre og søsken til barn med utviklingshemning kan ha stor nytte av dette. Vi kaller det likepersonsarbeid; i NFU stiller vi opp for hverandre.

NFU skaper også andre verdifulle møteplasser. Lokalt arrangerer vi blant annet julefester, sommersamlinger og turer. Vi er nemlig opptatt av at samværet ikke alltid skal være alvorsbetont. Noen ganger er det fint å bare kunne hygge seg sammen med andre. Mange har fått nye venner gjennom medlemskapet i NFU.

## Vi taler din sak

Vi er ikke bare opptatt av å støtte deg i dagens situasjon: NFU jobber også for at småbarnsfamilier skal få en bedre hverdag i fremtiden. Derfor samarbeider vi med myndighetene, slik at regelverk og offentlig tilbud blir best mulig.

Blant annet har NFU vært viktig i utviklingen av prosjektet "Hva med oss?". Dette er et tilbud til foreldre med barn som har en funksjonshemning. Det er nemlig ikke bare barnet som trenger hjelp – hele familien har behov for støtte. Et barn med funksjonshemning skaper ekstra utfordringer for familien. "Hva med oss?" hjelper foreldre til å bevare samholdet seg imellom.

## Lettlest

**Vi holder kurs for foreldre med små barn. Der lærer de om hva slags hjelp et barn med utviklingshemning kan få. For eksempel får de høre hvordan familien kan få barnepass.**

**Medlemmene våre kan også møtes og snakke om erfaringene sine. De kan også møtes bare for å ha det hyggelig sammen.**

**Vi ber politikerne gi familier med utviklingshemmede barn et bedre tilbud.**

**Vi har vært med på et prosjekt som heter "Hva med oss?". Prosjektet hjelper foreldre til å ha det bedre sammen.**

# For familien med barn i skolen

Elever med utviklingshemning er som unger flest; de lærer av jevnaldrende. Derfor gir NFU kurs og veiledning om hvilke rettigheter og muligheter barn har i skolen. Vi vil hjelpe deg, slik at ditt barn får gå på skole sammen med jevnaldrende, søsken og andre fra nabolaget. NFU ønsker en inkluderende skole.

Kjenner du til hvilke rettigheter barnet ditt har i skolen? Alle barn har rett til opplæring, fra de er født – til videregående skole. Men noen steder har kommunene egne skoler for funksjonshemmede. Barn blir nektet spesialpedagogisk hjelp hvis de ikke går på en bestemt skole: Dette har ikke kommunene lov til, og NFU gir opplæring og støtte til familier som ikke får det tilbudet de har krav på.

Barn med utviklingshemning trenger et spesialpedagogisk tilbud. Mange ganger er det en lang og krevende prosess å utvikle slike metoder og lære-

midler. Men det er ikke alltid nødvendig å begynne på bar bakke. NFU arbeider for at vi skal samle erfaringene fra spesialpedagogiske tilbud, slik at de kan komme til nytte for fremtidige elever og lærere.

## Vi taler din sak

Når kvaliteten i skolen skal forbedres, må også barn med spesielle behov nyte godt av reformene. Derfor arbeider NFU overfor myndighetene og kunnskapsministeren, for å bidra til at skolen blir bedre for alle barn i Norge.

Vårt mål er en skole for alle. På papiret er dette også offisiell norsk politikk. Men i virkeligheten har flere kommuner fortsatt egne skoler for barn med behov for spesialpedagogisk hjelp. Og i deler av landet opprettes det nå flere slike såkalte "forsterkede skoler". Derfor yter vi press overfor myndighetene for å snu denne utviklingen: Vi krever en skole for alle – også i praksis.

## Lettlest

**Barn lærer av andre på samme alder. Derfor vil NFU ha en inkluderende skole. Det vil si at forskjellige barn får gå på samme skole. Kursene våre forteller om hvilke rettigheter barna har.**

**Barn med spesielle behov bør gå på samme skole som de andre. Men noen steder i Norge er det ikke slik. NFU gir en klar beskjed til politikerne: Skolen må være for alle.**







# For den som vil jobbe

Å finne sin plass i arbeidslivet kan være en stor utfordring for personer med utviklingshemning. Kurs og rådgivning fra NFU kan gjøre denne prosessen lettere. Det finnes mange eksempler på at utviklingshemmede kan gjøre en god jobb i ordinære bedrifter. Derfor arbeider vi for at vanlige firmaer skal tilrettelegge for dette.

Vår visjon er at voksne mennesker med utviklingshemning skal ha rett til arbeid. Ikke alle kan jobbe "ni til fire". Men alle har behov for å gjøre noe nyttig og møte andre mennesker. Derfor jobber NFU for at vi skal ha gode bedrifter med såkalt varig tilrettelagt arbeid – i tillegg til et tilbud i vanlige virksomheter.

Mange foreldre er usikre på om barnet deres vil få jobb etter endt skolegang. Dette er derfor et viktig tema på våre kurs. Elever med utviklingshemning bør få hjelp til å sette mål for skolegangen og fremtidig arbeid. NFU har kontakt med skoler og arbeidskontor, og vi oppfordrer dem til å samarbeide om dette. Der vi har fått det til, har erfaringene vært svært gode.

## Vi taler din sak

Mennesker med utviklingshemning opplever ofte at de ikke blir reelt vurdert, når de prøver å få seg jobb. "Du trenger vel ikke jobb når du har uførepensjon", får noen høre. NFU arbeider for at utviklingshemmede skal få andre tilbud enn såkalt varig tilrettelagt arbeid. NFU arbeider for at retten til arbeidsevnevurdering skal bli reell. NFU arbeider for at utviklingshemmede også skal omfattes av tariffavtalen og andre rettigheter som arbeidstakere.

## Lettlest

**Det kan være vanskelig å få seg jobb etter skolen. Derfor gir vi medlemmene våre råd og hjelp. Vi vil at utviklingshemmede skal få arbeid i vanlige bedrifter**

**Derfor bør skolene og NAV samarbeide. De kan hjelpe ungdom med å planlegge fremtiden.**







# For den som ønsker eget hjem

Norsk lovverk er tydelig; du har rett til hjelp der du bor. Likevel opplever mange at de ikke får den hjelpen de trenger. Da kan det være avgjørende å ha kjennskap til hvilke rettigheter du har, og hvordan du bør gå frem for å få det riktige tilbudet. Våre kursopplegg sørger for nettopp dette.

## Lettlest

**Du har rett til å få hjelp der du bor. Men ikke alle føler at de får det. Våre kurs forklarer hvilke rettigheter du har. Der lærer du hvordan du får den hjelpen du trenger.**

**Ingen mennesker er like. NFU vil at tjenestene skal tilpasses den enkelte.**

**Brukerstyrt personlig assistanse er en god løsning. Det betyr at brukeren og hjelperen gjør klare avtaler. Slik blir hjelpen tilpasset den enkelte.**

Vår visjon er at voksne mennesker med utviklingshemning skal ha rett til et eget hjem. Det er ikke så selvfølgelig som det høres ut. Mange kommuner krever at man flytter til bestemte boliger for å få hjelp. Dette mener NFU er i strid med norsk lov. Vi kan gi verdifulle råd til den som havner i en slik vanskelig situasjon og om konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne.

Ingen mennesker er like, og alle utviklingshemmede har ulike behov. Derfor arbeider NFU for at vi skal få individualiserte tjenester. Det vil si at tilbudet skal være best mulig tilpasset den enkeltes behov, og ikke begrenset av gammel og tungvint praksis i det offentlige.

## Vi taler din sak

NFU er en pådriver for at alle skal få den hjelpen de trenger – i sitt eget hjem. I dag bruker kommunene folk i tradisjonell turnus for å gi utviklingshemmede hjelp. Dermed kan man få utallige ulike personer innom hjemmet sitt i løpet av bare en måned. Vi prøver å få politikerne til å forstå at dette ikke er en god løsning.

En annen måte å tilby hjelp på, kan være såkalt brukerstyrt personlig assistanse. Dette betyr at den enkelte knytter til seg assistenter og blir enig med dem om når de skal få nødvendig hjelp. Dermed blir tjenestene bedre tilpasset den enkelte, og erfaringer viser at dette ikke trenger å koste mer enn dagens løsninger.



# For selvbestemmelse

Å få bestemme i eget liv er en grunnleggende menneskerettighet. Å få bestemme i eget liv betyr at man selv tar avgjørelser om for eksempel hvor man vil bo, hva man vil jobbe med, hva man ønsker å ha på seg, hva man ønsker å spise og mye annet.

Det er mange avgjørelser å ta, noen er enkle og andre er vanskeligere. Hvis man synes det kan være vanskelig å ta alle avgjørelser selv, er det mulig å få hjelp til dette. Man kan be familie, slekt eller andre man kjenner godt og som man stoler på om å hjelpe seg med å ta avgjørelser. Det er også mulig å få oppnevnt en verge.

En verge blir oppnevnt av statsforvalteren. Som hovedregel skal den enkelte selv få bestemme hvem man ønsker å ha som verge. Det er som oftest en i familien som blir oppnevnt til å være verge. Uansett hvem som blir oppnevnt som verge er det viktig å huske på at vergen skal være en som hjelper, ikke en som bestemmer over personen med verge.

## Vi taler din sak

Mennesker med utviklingshemning får ofte ikke muligheten til å bestemme i sitt eget liv. Mange mener at de ikke tar «riktige» avgjørelser og derfor ikke bør få bestemme selv. NFU mener dette er feil og arbeider derfor for å styrke utviklingshemmedes mulighet til å få ta egne beslutninger.

Hvis en person med utviklingshemning har vanskelig for å ta alle beslutninger helt på egen hånd, mener NFU at han eller hun må få hjelp fra en person som kjenner dem godt. NFU jobber for at personen som skal gi støtte må få god opplæring i hva en slik oppgave innebærer. Vi mener det er nødvendig med opplæring for at personen som skal støtte, ikke ender med å bestemme over personen de skal hjelpe.

## Lettlest

Alle mennesker har rett til selvbestemmelse.

Hvis man ønsker hjelp til å bestemme så skal man kunne få hjelp fra en man kjenner og stoler på.

# For menneskerettigheter

I Norge er det mange ulike lover og regler som styrer både hva enkeltpersoner har rett og plikt til og hva myndighetene har rett og plikt til.

Noen av disse reglene finnes i konvensjoner som er vedtatt av FN. En av disse konvensjonene gjelder rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne. Denne kalles CRPD.

CRPD slår fast helt grunnleggende menneskerettigheter. Blant annet står det at alle mennesker er like for loven. Dette innebærer at alle har rett til å bestemme i eget liv og at man har rett til å få støtte til ta avgjørelser, hvis man ønsker det. Den slår også fast at ingen skal utsettes for tvang. Videre står det at alle mennesker har rett til å bestemme hvor de ønsker å bo, også de som trenger hjelp 24 timer i døgnet. Den sier også at alle har rett til skolegang og at alle skal ha muligheten til å gå på sin nærscole.

## Vi taler din sak

Det er mange som ikke kjenner til konvensjonen. Det gjelder privatpersoner, kommuner og andre myndigheter. NFU mener konvensjonen er veldig viktig og arbeider for å gjøre den kjent. Vi holder foredrag om CRPD til våre lokal- og fylkeslag. Når vi bistår i klagesaker, henvises det til konvensjonen. Er vi på høringer, i møter, i arbeidsgrupper eller råd trekker vi frem konvensjonen.

NFU mener CRPD er et viktig verktøy å bruke i arbeidet vårt for å oppnå likestilling og ikke diskriminering for mennesker med utviklingshemning.

## Lettlest

FN har bestemt at mennesker med nedsatt funksjonsevne skal ha akkurat samme rettigheter som alle andre mennesker.

Alle har rett til å bestemme over seg selv.

Ingen skal utsettes for tvang.

Selv om man trenger hjelp til å vaske hjemme, lage seg mat, få dusjet eller gå på fritidsaktiviteter har man rett til å bestemme hvor man vil bo.

Alle har rett til å få gå på skole i nærheten av der man bor.







18

“Vi gir medlemmene våre mulighet til å dele erfaringer. Når du kommer i en uvant situasjon, kan du få gode råd fra andre som har vært gjennom det samme tidligere.”







“Hva slags hjelp har du krav på? Hvordan skal du gå frem for å få hjelpen familien trenger? Er du uenig i et vedtak fra kommunen? Slike spørsmål svarer vi i NFU på hver dag.”

19



# For en aktiv fritid

Mange tror at mennesker med utviklingshemning ikke kan delta i de samme fritidsaktivitetene som andre. Men hvorfor skal de ikke være med på slike aktiviteter? Når vi er i kontakt med idrettslag får vi aldri nei. Både på sentralt og lokalt plan arbeider vi for at mennesker med utviklingshemning skal kunne delta i idrett og andre fritidstilbud.

Vår visjon er at mennesker med utviklingshemning skal ha rett til å delta i alminnelige kultur- og fritidsaktiviteter. Dette gjelder ikke bare de unge. Voksne mennesker må få mulighet til fysisk aktivitet og mosjon. Og alle bør ha mulighet til å delta i foreningslivet. Mange har stor glede av å være aktive i sangkor, menighetsarbeid, folkedansgrupper og andre kulturaktiviteter.

Mennesker med utviklingshemning trenger ofte hjelp for å kunne ha en aktiv fritid. Noen kommuner kutter

sine budsjetter, slik at de ikke får støtte til fritidsaktiviteter. Men gjennom riktig utforming av søknaden, er det som regel fullt mulig å få hjelp!

## Vi taler din sak

NFU tar til orde for at alle skal kunne delta på idrettslagenes treninger. Dette gjelder barn, unge og voksne. Både støttekontakter og fritidsassistenter kan sammen med idrettslaget tilrettelegge for dette. Godt samarbeid med hjemmetjenesten kan gjøre det mulig også for voksne med utviklingshemning å delta.

Vi vil også at utviklingshemmede skal bli med i idrettskonkurranser. Idretten har et regelverk som legger opp til dette – vi er pådriver for at denne muligheten blir utnyttet. NFU har kontakt med idretten lokalt og nasjonalt, og vi håper dette vil føre til et bedre treningstilbud og flere konkurranser der personer med utviklingshemning kan delta.

## Lettlest

**Mange mennesker med utviklingshemning kan være med i idrett. Mange tror dette er vanskelig å få til. Det tror ikke NFU. Vi prøver å gjøre det mulig for alle å delta.**

**Også voksne må være aktive. Derfor bør du melde deg på trening.**

**NFU samarbeider med idrettslagene. Vi vil at de skal legge til rette for mennesker med utviklingshemning.**

**Vi vil at alle skal få være med i kulturlivet. Det kan være alt fra folkedans til arbeid i en menighet.**









# For en real ferie

Alle kan trenge en skikkelig ferie. Men for mennesker med spesielle behov kan en helg på hytta eller en uke i Syden virke helt urealistisk. Men trenger det å være slik? NFU er opptatt av å finne løsninger, som gjør at utviklingshemmede kan reise på ferie – uten å få store ekstrautgifter.

I dag har du rett til hjelp, uansett hvor i landet du oppholder deg. Men det er få mennesker med utviklingshemning som kan benytte seg av denne rettigheten. Vi arbeider for retten til å ha med ledsager etter eget ønske og behov på ferietur.

En fin ferieaktivitet kan være sommerleir med NFU. Hver sommer samles vi til leir, der du får både ferie og opplæring i organisasjonens arbeid.

## Vi taler din sak

NFU mener man skal ha rett til ledsager i ferien. Noen steder krever kommunene at den utviklingshemmede betaler for ledsagerens reise, opphold og lønn. Dette er et urettferdig hinder som NFU vil til livs. Vi krever at man får den samme hjelpen på ferie som i eget hjem.

For å sikre retten til ledsager på ferie, jobber vi overfor både Stortinget og regjeringen.

## Lettlest

**Alle trenger ferie. Også de som har utviklingshemning. NFU jobber for at dette blir mulig for alle.**

**I dag kan du ikke få med deg ledsager på ferie i alle kommuner. NFU krever at alle skal få ha med ledsager på ferie.**

**Derfor påvirker vi Stortinget og regjeringen. Vi vil at alle skal ha rett til en real ferie.**





# For en god alderdom

Hva slags alderdom ønsker mennesker med utviklingshemning? På hvilken måte vil de trappe ned og arbeide mindre? Disse spørsmålene blir stadig viktigere for NFU. Takket være bedringer i helsevesenet, lever mennesker med utviklingshemning nå lenger enn tidligere. Arbeid for eldre er et nytt felt for NFU, og vi ønsker derfor å lære mer om denne gruppens behov og ønsker.

## Vi taler din sak

Vi mener det trengs en egen seniorpolitikk for mennesker med utviklingshemning. Mange av dem er i jobb, men ønsker kanskje ikke å arbeide hele livet ut. Noen eldes også raskere enn andre. Når arbeidet trappes ned, er det viktig at utviklingshemmede får andre tilbud. Vi mener at det offentlige må legge til rette for at alle får en meningsfylt alderdom.

## Lettlest

**NFU arbeider for at alle skal ha en verdig alderdom.**

**Vi ønsker en seniorpolitikk også for personer med funksjonshemning.**





# For de som har minst

Over hele verden svikter ansvarlige myndigheter når det gjelder å sørge for at mennesker med utviklingshemning får ivaretatt sine grunnleggende rettigheter.

NFU mener vi må vise solidaritet med mennesker med utviklingshemning i andre land, spesielt i utviklingsland. Gjennom vårt internasjonale arbeid gir vi støtte til utvikling av demokratiske organisasjoner for utviklingshemmede – både økonomisk og ved å dele erfaringer.

NFU er en av organisasjonene bak Atlas-alliansen. Denne stiftelsen gir bistand til funksjonshemmede i fattige land. Atlas-alliansen mottar midler fra NORAD.

Fattigdomsbekjempelse er en sentral sak for NFU. Vi støtter organisasjoner i den tredje verden, og vi informerer om internasjonale støtteordninger. Disse ordningene og FNs politikk for utviklingshemmede, danner et viktig grunnlag for organisasjonenes arbeid i egne land.

## Lettlest

**NFU støtter utviklingshemmede i andre land.**

**Vi er med Atlas-alliansen.  
Alliansen hjelper organisasjoner i fattige land.**



# Vi er kommet langt

Selv om mye gjenstår, er vi kommet langt på veien mot likestilling, deltakelse og rettigheter for personer med utviklingshemning.

For bare noen tiår siden var mennesker med utviklingshemning en forsømt gruppe. Det som fantes av offentlig tilbud var ofte svært dårlig, og familiene var alene med ansvar og omsorg.

Dette var bakgrunnen for at Norsk Forbund for Utviklingshemmede ble stiftet i 1967. NFU krevde at det offentlige måtte ta ansvar for opplæring av og tjenester til mennesker med utviklingshemning, slik det gjør for andre innbyggere.

Vår første store seier var innføringen av en felles grunnskolelov i 1975. Da fikk alle rett til å gå på skole. Tidligere fikk ikke alle barn med utviklingshemning denne muligheten. Den nye loven ga alle rett og plikt til å gå på skole, og alle skulle skrives inn på hjemskolen sin.

Den andre store seieren vår var ansvarsreformen. Tidligere var det uklart hvem som hadde ansvar for mennesker med funksjonshemning. Kommunene hadde ansvar for noen tjenester, fylkeskommunene for andre. Det var tilfeldig hva slags tilbud du fikk; det kom mer an på hvor du bodde enn på behovet ditt. Ansvarsreformen i 1991 endret dette. Nå fikk mennesker med utviklingshemning rett til de vanlige kommunale tjenestene, og de ble inkludert i det alminnelige helsevesenet.

Det er nå en selvfølge at barn med utviklingshemning vokser opp i familien sin, at de begynner i barnehagen

der de bor - og er en del av nærmiljøet slik andre barn er.

NFU har fylkeslag og lokallag i hele landet. Vi samarbeider med organisasjoner i Norge, Norden, Europa og andre verdensdeler.

## Lettlest

**NFU ble opprettet 1967. Vi har oppnådd mye siden den gang.**

**Vår første store seier var grunnskoleloven. Den ga alle rett til å gå på skole.**

**En annen seier var ansvarsreformen. Den ga alle med utviklingshemning rett til nødvendige tjenester fra kommunen.**

**Alle barn med utviklingshemning bor i dag sammen med familien sin.**

**NFU har fylkeslag og lokallag.**







## Vi trenger deg!

NFU er en medlemsorganisasjon. Det betyr at medlemmene styrer NFU gjennom vårt organisasjonsdemokrati. Aktivitetene våre rundt om i landet er det tillitsvalgte og medlemmer som står for.

NFU er først og fremst en organisasjon for personer med utviklingshemning, men også for pårørende og andre interesserte.

NFU tilbyr medlemmene med utviklingshemning opplæring i rollen som tillitsvalgt for å bli aktive i organisasjonen og tale sin egen sak. Vi har også et eget utvalg av personer med utviklingshemning som gir råd til landsstyret, deltar i møter med myndighetene og tar del i NFUs mange andre oppgaver.

Tillitsvalgte med utviklingshemning har rett til ledsager, hvis de ønsker det. Det vil si hjelp til å gå gjennom papirer og forberede seg til møter.

### Lettlest

**Medlemmene er viktige for NFU. Vi vil at flere med utviklingshemning er aktive i organisasjonen.**

**NFU har et eget utvalg av personer med utviklingshemning.**

**NFU holder kurs for deg som tillitsvalgt.**

**Du kan få hjelp til å lese papirer og forberede deg til møter.**



## NFUs prinsipper

1. Mennesker med utviklingshemning har den samme verdi, de samme grunnleggende behov og rettigheter som ethvert annet menneske.
2. Mennesker med utviklingshemning har likeverdig rett til liv.
3. Mennesker med utviklingshemning har rett til reell innflytelse og til å fatte egne beslutninger.
4. Mennesker med utviklingshemning og familier der et familiemedlem har utviklingshemning, har rett til individuelt tilrettelagte tjenester, økonomiske ytelser og rett til meningsfulle og tilrettelagte aktivitetstilbud som voksne.
5. Mennesker med utviklingshemning har rett til likeverdig og tilrettelagt opplæring på alle nivå i skoleverket og innenfor de samme organisatoriske rammer som alle andre.
6. Voksne mennesker med utviklingshemning har rett til eget hjem.
7. Voksne mennesker med utviklingshemning har rett til et seksualliv og en samlivsform etter eget ønske.
8. Voksne mennesker med utviklingshemning har rett til arbeid.
9. Mennesker med utviklingshemning har rett til å delta i alminnelige kultur- og fritidsaktiviteter.
10. Mennesker med utviklingshemning har rett til interesseorganisasjon som pådriver for at retten til likeverdighet og likestilling skal bli hevdet og ivaretatt på alle områder i samfunnet.



[www.nfunorge.org](http://www.nfunorge.org)